

Berbić Kolar, Emina

Gligorić, Igor Marko

O JEZIKU KAO IDENTITETU I VRIJEDNOJ NEMATERIJALNOJ JEZIČNOJ KULTURNOJ BAŠTINI SLAVONSKOGA DIJALEKTA

Sažetak

Radom će se problematizirati pitanje hrvatskoga jezika kao identiteta i njegova položaja u suvremenom svijetu. Govorimo o hrvatskome standardnome jeziku kao osnovnomu obilježju Hrvata kao nacionalne zajednice naseljene na području samostalne i suverene Republike Hrvatske. Hrvatski jezik je tronarječan. Dijeli se na čakavsko, kajkavsko i štokavsko narječje. Svako od narječja dijeli se na dijalekte, a dijalekti na poddijalekte. Cilj je ovoga rada ukazati na kulturni identitet Šokaca i njihovoga slavonskoga dijalekta kao jednoga od najslabije opisanih dijalekata u Republici Hrvatskoj. Poseban će se naglasak staviti na zaštićene govore u okviru slavonskoga dijalekta, a to su sičanski (zaštićen 2008.) i staroperkovački (zaštićen 2010.) Radom će se dati smjernice za daljnja istraživanja i popularizaciju slavonskoga dijalekta u kontekstu ostvarenja kulturnoga identiteta narodnosne skupine Šokaca.

Ključne riječi: jezik, identitet, slavonski dijalekt, nematerijalna, kulturna baština, zaštićeni govori

Abstract

The issue of the Croatian language as an identity and its position in the contemporary world will be problematized in this work. We are speaking about the Croatian standard language as a basic characteristic of Croats as a national community inhabited in the territory of the independent and sovereign Republic of Croatia. The Croatian language is truncated. It is part of the Chakavian, Kajkavian and Stokavian dialects. Each of the vernaculars are divided into dialects, and the dialects into the sub-dialects. The aim of this paper is to point out the cultural identity of the Šokaci and their Slavonian dialect as one of the least described dialects in the

Republic of Croatia. Special emphasis will be placed on protected speeches within the Slavonian dialect, which are the oriental (protected in 2008) and old-European (protected 2010). Works will provide guidelines for further research and popularization of the Slavonian dialect in the context of the cultural identity of the Šokaca folk group.

Key words: language, identity, Slavonian dialect, immaterial, cultural heritage, protected speech

LITERATURA

Berbić-Kolar, Emina (2006.) *Posavski govori u 20. stoljeću*. Naglasak na govore sela uz grad Slavonski Brod, magistarski rad u strojopisu.

Berbić-Kolar, Emina (2009.) *Govori slavonskoga dijalekta brodskoga kraja*, doktorski rad u strojopisu.

Berbić Kolar, Emina, Kolenić, Ljiljana (2014) *Sičanske riči*, Osijek.

Berbić Kolar, Đurić, Tanja, Mihić, Ivana (2015.) *Popularizacija slavonskoga dijalekta*. Dijete i jezik danas, Dijete i mediji.123-140. Osijek.

Finka, Božidar - Šojat, Antun (1975.) *Hrvatski ekavski govori jugozapadno od Vinkovaca*. Radovi centra za znanstveni rad Vinkovci 3., 5-131. Vinkovci

Ham, Josip (1949.) *Štokavština Donje Podravine*. Rad JAZU 275. knj 2, 5-70. Zagreb

Heršak, E. (1998) *Leksikon migracijskoga i etničkoga nazivlja*. 79-80. Zagreb: Školska knjiga.

Ivšić, Stjepan (1913.) *Današnji posavski govor*. Rad JAZU 196, 124-254. (I); 197, 9-138. (II), Zagreb.

Kolenić, Ljiljana (1999.), *Morfološko-tvorbene osobine ilačkoga govora u okviru slavonskoga dijalekta*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 11, 41-47., Zagreb.

Kolenić, Ljiljana (2003.) *Slavonski dijalekt prema ostalim hrvatskim dijalektima*, Zagrebačka slavistička škola, Zbornik radova 2002., 175-185., Zagreb

Kolenić, Ljiljana (2004.), Bilić, Anica, *Mjesni govor Retkovaca*, Zbornik radova sa Znanstvenog skupa Slavonski dijalekt, Šokačka rič 2, 5-23., Vinkovci

Kolenić, Ljiljana, Berbić Kolar, Emina, (2008) *Govor Starih Perkovaca*, Zbornik radova sa Znanstvenog skupa Slavonski dijalekt, Šokačka rič 5, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, 82-92., Vinkovci

Lisac, Josip (2003) Hrvatska dijalektogija 1. *Hrvatski dijalekti i govori štokavskog narječja i hrvatski govori torlačkog narječja*. Zagreb: Golden marketing -Tehnička knjiga.

Sekereš, Stjepan (1966.) *Govor našičkoga kraja*, Hrvatski dijalektološki zbornik, 2, 209-301., Zagreb.

Sekereš, Stjepan (1973.) *Govor Nove Gradiške i okolice*, Zbornik za filologiju i lingvistiku, XVI/1, 207- 235., Novi Sad.

Sekereš, Stjepan (1975. - 1976.), *Govor Virovitice i okolice*, Zbornik za filologiju i lingvistiku, XVIII/2, 161.-202., XIX/1, 93-113., Novi Sad.

Sekereš, Stjepan (1976.), *Govor Požeške kotline*, Zbornik za filologiju i lingvistiku, XIX/1, 173-248., Novi Sad.

Strategija zaštite, očuvanja i održivog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske (2011), Ministarstvo kulture, Zagreb

Petrović, Bernardina (2004.), *Leksičke osobitosti mjesnih govora slavonskoga dijalekta u vinkovačkom kraju*, Šokačka rič 1, Zbornik radova sa Znanstvenog skupa Slavonski dijalekt s posebnim naglaskom na lokalnim govorima vinkovačkoga i županjskoga kraja, Zajednica kulturno-umjetničkih djelatnosti Vukovarsko-srijemske županije, 65-81., Vinkovci.

Vuković, M. (2011). Pogled na međuodnos baštine, kulture i identiteta. Arhivski vjesnik, 54(1), 97-113., Zagreb